ފަސްސަނގު

fas_sangu@hotmail.com

އަދަދު 13، 7 ސެޕްޓެމްބަރ 2004

ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީން ދިވެހިންނަށް ފައިދާކުރަނީ ކިހާވަރަކަށް؟؟

ރާއްޖޭގައި ހުރި ވަޒީފާގެ އަދަދާއި ކިޔަވަމުންދާ ކުދިންގެ އަދަދާއި އާބާދީއާއި ބެހޭ މަޢުލޫމާތު ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓިފައި އޮބަހައްޓެވެ. އެހެންކަމުން މިއަހަރު ރާއްޖޭގެ ބަޖެޓަށް ވަޒީފާއަށް ނިކުންނާނީ ކިހާ ދިވެހިންކަން މީގެ އެތައް އަހަރެއް ކުރިން މަޢުލޫމާތު ކަނޑައެޅިގެން އެގޭނެއެވެ. އެހާވަރު ނޫސްޕޭޕަރ އަމާޒުގައި ހުރިގޮތުގެ ބޭނުމަކީ ނުވެވެ. މިހާރު ރާއްޖޭގެ ގޮތުގެ 8 ހާއި 10 ދުވަހު 25،000 ކުދިން ތަޢުލީމު ހާސިލު އަބަދުވެއެވެ. މިއީ މިގެ ތިބެނީ ހަދަނީ ފަސްވަރަކު ނުވަތަ ވަޒީފާއަކަށް ނުކުންނާނެ މީހުންނެވެ. މިމީހުންނަށް ވަޒީފާދޭނީ ކޮންތަނަކުންތޯއެވެ؟ މިމީހުންނަށް ވަޒީފާދިނުމަށް ކުރެވޭނީ ކޮންމަސައްކަތެއްތޯއެވެ؟

ދިވެހިން ގެސްޓްހައުސްތަކަށް ބޭނުންވީ ހިނދު...

26 އަހަރުވީ ހާލަތުގައި އިސްލާމީ ބަދަލަކީ ގައުމުގެ ވެރިޔަކަށް ފިލިއްޖޭ ހިނދުއްގައި ގެސްޓްހައުސްތަކަށް ކަލޭކަން ވަނީއަރު 500 ދުވަހުގައި ކެއްސަވެސް މަދުވާނެއެވެ. އިސްލާމީ ބަދަލުތަކަށް ގެސްޓްހައުސްތަކާ ގައުމުގެ ވެރިމީހާއަށް ފިލިއްޖޭ ހިނދުއްގައިވެސް ނުނެވެ. އަދި ހައްދަވަ ގައުމުގެ ވެރިމީހާ ދައުރު ފުރިހަމަކުރަމަށް ރާވާފާ ރާއްޖޭގެ ކުރިމަންޖެހޭ އުސޫލުތަކެއް ނުނެވެ.

މަޖިލީސް މުޤައްރިމުން ގޮތުގައި ދެއްކުން

މަޖިލީހަށް އެދުވަހު މައުމޫން ޕްރޮޕޯޒްކުރި ގާނޫނުގައި ދިވެހިން ބޭނުންވާނީ ވިސްނުން ތިބެރަކާ އެކު އިސްލާމީ ބަދަލުތައް ގެންނަވެވެ. (ވެވޭނެ ހިނދުވަހާއި މިކަމުގައި ނޫނެވެ. އަހަރުމެން އިސްލާމީކަ ގާނޫނުއަސާސީގައި އޮންނަގޮތް ކޮންމެ އިސްލާމް ތަސްލީމުކުރަން 90 ދުވަސް އެހެންމީސް އެވަރު ދުވަހުގެ މިކަމުގައި ބޭނުން ކޮންމެވެ.)

ފަސްސަނގު ޓީމަށް

ކުޑުންބިރިންގެ

ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީން ދިވެހިންނަށް ފައިދާކުރަނީ ކިހާވަރަކަށް؟

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީއިން ދިވެހިންނަށް ކިހާވަރަކަށް ފައިދާ ކުރަމުންދޭތޯއެވެ؟ މިއިންޑަސްޓްރީ ބަރޯސާވެފައިވުމުން ހިސާބު ގެއްލުމެއް ރާއްޖެއަށް ކުރާނެތޯއެވެ؟ 2003 ވަނައަހަރު ނިމުނުއިރު ރިސޯޓުތަކުން 4.7 މިލިއަން ބެޑް ނައިޓްސް ޓޫރިސްޓުންނަށް ވިއްކާފައިވާކަމަށް 2004 ވަނައަހަރުގެ ސްޓެޓިސްޓިކަލް ޔިއަރ ބުކުގައިވެއެވެ. ރާއްޖޭގެ އެންމެ އަގުހެޔޮކަމަށް އަސާސްކޮށްލާ ރިސޯޓުތަކުގެ އެވްރެޖް ރޭޓް ބަލާއިރު 50 ޑޮލަރުގެ މަތިން ބެލިކަމުގައިވިޔަސް 3 ބިލިއަނަށްވުރެ ގިނަ ރުފިޔާ ރިސޯޓުތަކަށް ލިބިފައިވާނެއެވެ. އަދި ސަރުކާރަށް އެކިގޮތްގޮތުން ޓޫރިޒަމުން 1 ބިލިއަނަށްވުރެ ގިނަ ރުފިޔާ ލިބިފައިވެއެވެ. އެއީ ސަރުކާރުގެ މުޅި އާމްދަނީގެ 32.8% އެވެ. ރާއްޖޭގެ ޖީ.ޑީ.ޕީގެ (ގްރޮސް ނޭޝަނަލް ޕްރޮޑަކްޓް) 32% އަކީ ޓޫރިޒަމެވެ.

ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީއިން 14،000 ވަޒީފާ އުފެއްދިފައިވާއިރު މީގެ ތެރެއިން 6 ހާހަށްވުރެ ގިނަ ވަޒީފާ އަދާކުރަނީ ބިދޭސީންނެވެ. ބިދޭސީންނަށް ދިނިފައިވާ ވަޒީފާތަކުގެ ތެރޭގައި ކަމުގެ އިން ދިވެހިންނަށް އަދާކުރެވޭނެ ވަޒީފާ ހުރިކަން ފާހަގަކޮށްލަން ޖެހެއެވެ. **މިގޮތުން 6،614 ވަޒީފާ ބޭރު މީހުން އަދާކުރަނީ ރިސެޕްޝަނިސްޓުންގެ ގޮތުގައި 59، ކޭޝިއަރުންގެ ގޮތުގައި 28، އެކައުންޓެންޓް ކްލާރކް 58، ބިލިންގ ކްލާރކް 18، އޮފީސް ބޯއިން 80، ވެއިޓަރުން 167، ރޫމް ބޯއިން 38، ލޮންޑްރީ ބޯއިން 203، ގާރޑްނަރުން 17، ކުކު 26 މާލީ އޮފީސް މެނޭޖަރުން 10، ޕަރޗޭސިން އޮފިސަރުން 7، މާލީ އޮފީސް އޮފީސް ބޯއިން 15،** މިއީ ހަމަވެސް ދިވެހިންނަށް އަދާކުރެވޭނެ ވަޒީފާތަކެވެ. އަދި މިނޫނަސް އެތައް ވަޒީފާއެއް އެބައޮތެވެ. (ކޭޝިއަރުންގެ ގޮތުގައި ބޭރުމީހުން ވަޒީފާދިނުމަކީ މަސްލަހަތެއް ނޫން) އަދި މިއީ ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އެއް ހަރުކަށިކޮށް ބަލަހައްޓައިގެން ދެވޭނެ ވަޒީފާތަކެއް ނޫންތޯއެވެ؟ ބިދޭސީން އަދާކުރާ ވަޒީފާތަކުން ދިވެހިން ބޭރުކޮށް ނުލެވޭނީ ހެއްޔެވެ؟

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖީ.ޑީ.ޕީ ގެ 32.7% ހިއްސާވާ ޓޫރިޒަމުއިން ދިވެހިންނަށް 2003 ވަނައަހަރު މުޅިޖުމްލަ ދެވިފައިވަނީ 7،568 ވަޒީފާއެވެ. އަދި ބިދޭސީންނަށް 6،614 **(ބިދޭސީން ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ އަދަދު އޮފިޝަލުކޮށް ސަރުކާރުން މަސައްކަތްކުރާ ޕާމިޓުގައިވާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އެއީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އިން 2003 ވަނަ އަހަރު ނިމުނުއިރު 6،614 ބިދޭސީން އުޅުއްވާގޮތަށް މަސައްކަތުކުރާކަމަށް ބުނެއެވެ މިނިސްޓްރީ އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެންޑް ލޭބަރއިން ބޭނުމަށްދޭ ހުއްދަ އެހެންމެ ނިކުމެ 9،420 މީހުން އުޅުއްވާގޮތަށް މަސައްކަތުކުރާ ކަމަށް)** ވަޒީފާދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ޖީ.ޑީ.ޕީގެ އެންމެ 6.6 ހިއްސާވާ މަސްވެރިކަމުން 2000 ވަނައަހަރު 9،294 ވަޒީފާ ދެވިފައިވާއިރު، މީގެ ތެރެއިން ބޭރުމީހުންނަކީ 2003 ވަނައަހަރު ބިދޭސީން މަސްވެރިކަމުގައި މަސައްކަތްކުރާ އަދަދަކީ ބޮޑުކަމުގައިވިޔަސް އެންމެ ގިނަވެގެން ދެވިފައިވާނީ 700 ވަޒީފާއެވެ. އެހެންކަމުން މަދުވެގެން 8،000 ވަޒީފާ ދިވެހިންނަށް ދެވިފައިވާނެކަމަށް ބެލިދާނެއެވެ.

ދިވެހިންގެ ތެރެއިން ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ 7 ހާހެއްހާ ދިވެހިންނެވެ. ރަށަށްވުރެގިނަޔަށް. އެކުގައިތިބީ ދިރިއުޅުމުގައި މިހާރު ދިމާވާފައިވާ ދިރާސާކޮށްފައި މަސްސަލާތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ވަޒީފާތަކުގެ މަސްސަލަތައް މިއަދު ނިކުތުމަށް މިހާރު ސަރުކާރު ހިންގާމުންދަނީ ނުދިނިމާ މަސްސަލައެއް ނޫނެވެ. ރާއްޖޭގައި ހުރިވަޒީފާގެ

އެއްމިހު މޫނުމަރުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ބިދޭސީންގެ ސަބަބުން ވަޒީފާ ހުރިކަމުގައި ދިވެހިންނަށް ފުރުޞަތު ދެވިފައިވާތޯ ބަލަން ބޭނުންވެއެވެ. ޓޫރިޒަމް މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުންގެ ތަނަވަސްކަމަށްޓަކައި ސަރުކާރުން މާހައުލު ބަދަލުކޮށްގެން ނުދާނެތޯއެވެ؟ ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީ ތަރައްޤީކުރުމުގެ ބާރު ބޮޑުވެފައިވާތީ ވަޒީފާ ލިބިފައިވާ ދިވެހިން ނުލިބިފައިވާ ހާލަތެއް ދިމާވާނެތޯއެވެ؟

ރާއްޖޭގެ މިއިންޑަސްޓްރީ ތަރައްޤީކުރުމަށް ވަކިން މިނިސްޓްރީއެއް ހަދައި އެކަމަށް މިނިސްޓްރީއަކުން ބޭނުން ވަނީ މުސާރަ ދިނުމުގެ ބޮޑު މުސާރަ ވަރަށް ހަރުދަނާ ކުރިމަގެއް ނެތިއެވެ؟ އެމިނިސްޓްރީގެ ވާޖިބަކީ ކަމެއް ނިންމާ ރިސޯޓުތަކަށް ޕިލައަށްލުން ބޮޑުއެވެ؟ އެމިނިސްޓްރީގެ ވާޖިބަކީ މުޖުތަމަޢުގައި އަންނަ ފައިދާއެއް ގޮތުން ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީ ތަރައްޤީކުރުމުގެ ބޭނުމުގެ ޢަމަލު؟ ދިވެހިންނަށް އެންމެ ފައިދާއެއްކުރާ ގޮތަށް އެ އިންޑަސްޓްރީއަކީ ޓޫރިޒަމްގައިވާ އަޅާން އެހެން ފައިދާ ގޮތުން ނުކުރެވޭނީ ހެއްޔެވެ؟ މުޅިދުނިޔެގައި އެހެން އަލްޖަޒާއިރު އަރުވާ ރިސޯޓުތަކުގެ ފަންނީގައި ދިވެހިރާއްޖޭ ހިލޭ އެކަތި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ގުޅިގެން އަދަދު 40% މިއުޅެނީ ފަޤީރު ބަލަގަތެވެ. (ދުވާލަކަށް ޖީގެ އާމްދަނީ 1 ޑޮލަރަށްވުރެ ދަށުގައި) އެކަމުގެ ސަބަބު މަސްސަލައެއް ނުލިބިގެންނެވެ. ތަރުޖަމާކުރެވޭ. ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ދަށް ނޭޝަނަލް އިންކަމް ބޮޑެތި ތަރައްޤީވެފައިވާ ގައުމެވެ. އަހަރަކު މައްސަލަ ބޮޑުކަމަށް 3،000 ޑޮލަރަށްވުރެ މަތީގެ. އެކަމަކު އަހަރަށް ވިއްމުއްދަތު ކުރީގެ ހަޔާތްތެރިޔާ ބެލެނީއެވެ. މިހާރު މަހަކު 2،000 ރުފިޔާގެ މުސާރަ ލިބޭ ދިވެހިންގެ އަދަދަކީ މިކަހަލަ އަހަރަކަށް ވާގޮތަށް 1،800 ޑޮލަރަށްވުރެ މަދުވާނެއެވެ. އެކަމުގެ ސަބަބު ދަށް ނޭޝަނަލް އިންކަމް މަސަކަތުގެ ދުނިޔޭގެ ރިސޯޓުގައި ނަންބަރުގައި ނިސްބަތުންނެވެ. ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތުން އަވަސް ގުޅުމެއްގައި އުފެދޭގޮތް ރަށް ހުސްވެ ރާއްޖެއަށް މަސައްކަތްގައި އަދާކުރާތަން އެއްވެސް ކަމެއް ރައްޔިތުންގެ ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމުގައި ނުކުރެވެނީއެވެ.

ދިވެހިންނަށް. ރަނގަޅަށް ނުހިނގާ. އެހެނިހެން ދިރިއުޅުމުގައި މިހާރު ދިރާސާކުރާ އިޤްތިޞާދީ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ވަޒީފާތަކުގެ މަސައްކަތަށް މިއަދު ނިކުތުމަށް މިހާރު ސަރުކާރު ހިންގާމުންދާ ނުދިނިމާ މަސައްކަތް ނުކުރެވެ. ރާއްޖޭގައި ހުރިވަޒީފާގެ

(ބާކީ ސަ 2 ގައި)

ފަސްސަނގު މަޖައްލާގެ ހުރިހާ ހައްޤެއް ލިބިގެންވަނީ، ޕިއަބަދުވުންނަށް ފްރީވަޒްއިގެންނަށާ ހިއްލުމަކަށާއި ފާޑުކިޔުންތަކަށް އަޑުއަހާލުމުން އަބަދުވެސް މަރުހަބާ ކިޔަމެވެ. ވީމާ ޕިއަބަދުވުންގެ ހިތުގެ ޝުއޫރުތަކެއް، ތިޔަގައި އޮތް ދީއި ގެ ޖަރީދާއިން އަލުގަޑުވުން ރައްދުކޮށް ދޭއްވުމަށް އެދެމެވެ. އަދި އާޝުއޫރުތަކާއި އަލުގަޑުވުންގެ މަޖައްލާގައި ޝާއިރު ކޮއްދުނަމެވެ. މި މަޖައްލާ ސްޕޮންސަރ ކުރައްވާމަކާއި، އަދި އެހީތެރިން އެކި ދާއިރާން އެދިލަންވާ ބޮޑުވުން އަލުގަދު ގެންގެ އީމެއިލް ގުޅުވައިކަންތައް ހުށައަޅުއްވުން އެދެމެވެ.

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

(ސަ 1 ގެ ބާކީ)

އަދަދާއި ހިއްސާވުމުދާ ކުދިންގެ އަދަދާއި އާބާދީއާއި ބާރު މައްޗުގުޅޭ ރަށެއްގެ ބަލިވެއްޖެހިފައި އޮބަހައްޓާ. އަހަރެންނަކުރެން މިއަހަރު ރާއްޖޭގެ ބާޒާރަށް ވަޑައިގަންނަ ނިކަންނާރާ ހިތަށް ދިވެހިންނަކަށް މިގެ އެތެރެއަށްއެރި ކުދިން މައްޗަށްނުރެއް ކަޑައްލުގެން އަމަރަށް. އަހާލަމު ނުރަވަނޑާ އަހަރާމުމަކައި ހަރުމުގެ ބަނޑުވެ ނިމޭވެ. މިހާރު ރާއްޖޭގެ މުރާބީ 8 އާއި 10 ދުވަހު 25،000 ކުދިން ތަޢުލީމު ދާސިލު އޮބަހައްޓާތީވެ. މިއީ މިގެ ތިންއަހަރު ނުވަތަ ފަސްއަހަރު ފަހުން ވަޑައިގަންނަ ނިކަންނާރާ މިހުންނެވެ. މިހުސްޓަން ވަޑައިގަންނަ ކަންތަކަށް ވެންދާނެތީވެ؟ މިހުސްޓަން ވަޑައިގަންނުވުމަށް ކުރެވޭނީ ކޮންމެސަހަރެއްގެ ތެރޭގައެވެ؟ އެއީ ދަރިން ލިބުމާ ބޭނުންކުރާ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބާރުވެސް!

ޑްރަގް އިސްތިޢުމާލު ބަރައްޓި ކުރެވުމުން އައިއިރު 25 އަހަރު ވީރާގައި އިސްތިޢުމާލުކުރާ ބޭނުންވާނީ ހިތްޖެހުމުގެ ގުޅުމެއްކަމުގައި އެގެންނެވެ. އަދި އެމީހުންނަކީ ހިފެހެއްޓުމުގެ ބައެއްކަމުގައިވެސް ކަމެއްދިނުން އެގޭނެވެ. މިކަންމިހެން އޮތުމަށް ދިވެހިން އެކަމަށް ބޭރުއިން ނުކުރަނީ ހިއްވަގެންނެވެ؟ ވިދާޅުވަނީ އެކިވަގުތު ނުގެންދަވާނީވެ؟ ނުރަކާތެވެ. ހަމަ ބޭނުންވުމުގެ ނުވަތަ ފިޔަވަ.

ޑްރަގް އިސްތިޢުމާލު ބޭނުންވާ މީހުން ބޭރުއިން ކުރުމަށް 1987 ވަނައަހަރު ސަރުކާރުގެ ވަކިއުޅަނދަކާއި ހަވާލު އެތަނުން މީހުން ބޭރުއިންކުރާނެ މިހާރު 17 އަހަރުވީއެވެ. ނަމަވެސް ހިތްމަހާއްކާ ދަންނަވަން ޖެހެނީ 2003 ވަނައަހަރު މީނުން ބޭރުއިންކުރުވުމަށްވަނީ 372 މީހުންނެވެ. އެއީވެސް ރާއްޖެއިން ބޭރުގެސްޓެޕްސް ހިއްވުމަށް ނުކުޅެދޭ ދިވެހިސަކަން އެތަށްބާރަށްގެއްވެ. ގިނައަހަރަށް ޖެހުނީ ކޮންމެވެސް ރިސޯޓްބަސް ސަވާރީކުރަނީ ސެޓްސްސަރ ކުރުނެވެ. މީހަން އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް ނުހިންގީ ސަލަމްބަކަށް ސެޓިޅާ ނުކުނެވެ. އެތަނުގައި މީހުން ބޭރުއިންކުރާނެ ގާބިލު ބޭރުއިންކުރުމުގެ ނިޒާމެވެ. އަދި ބޭނުންވާ ހިކުއިމްކުރަންބާއި ތަރާކީގެ ދަތިކަން އެހާބޮޑެވެ. މިކަމަށް ސަރުކާރުންނުގެ ކަމެއްވެސް ނުކުރެވެ. މީހުންގެ ފުރާނަތަކުގެ ސަރުކާރުގެ މިޒާނާއިން ދިރުމާ މައްސަލަތަކުގެ ތަކެއްގާއި މިހާރުކަމެއް ދަންނަވާފައިވެއެވެ. މީހުން ހިންގުމަށް ކުރާކަމެއް ނިމިބަދަލު އެތައް މިހާރު 14 އަހަރު ވެއްޖެއެވެ.

އިންޖެކްޓް ކުރާ ޑްރަގު މިހިސާބަށް ވަގުތެއްގެ ތެރޭގައި އިންޖެކްޓް ސަރުކާރުގެ ޒަރޫރީ އަޅުއްވަހިއާ ވިދާޅުވެ 23 ސެޕްޓެމްބަރ 2003 ވަނަ ދުވަހު ހިނގާ އެޅުއްވީއެވެ. އަދި، ހިނގާ އަޅުއްވާލާ 3 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެމީހުން ހުޅުވުނު ވާހަކަވެސް އެދުވަހު ވިދާޅުވީއެވެ. ނަމަވެސް ވަގުތު އިތުރު އެކި ނުކުތާތަކަށް ވާހަކައެވެ. ހެއްވާކަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭއާއި އިންޖެކްޓް ދަރުދު މިކުއްޖެއް ކުދިންގެ އެކުރެވުމާއިގައި މިގެ މަހާއްޖާ ދިވެހިސްކިރިން ސޮރުކުރުވެ. ވާހަކަވެސް އެހެންނެވެ. ގައުމު އިދާރާއިން ބާރީ ގަވާއިދުތަކާ ސިފައިންގެ މަސްލަހަތު އެކިދިނާގެ ހަމަޖެހުނީއެވެ. މިހާރު ހިނގާ އަސްއެކަމަށް ކޮންމެވެސް ތަނަކުން އަހަރުގެ ވާހަކައެވެ. ވިސްނާލާނީ. ރާއްޖޭގެ ޖީ.ޑީ.ޕީގެ 32% ހިއްސާވާ ޑްރަގް އިސްތިޢުމާލު ތަރައްޤީކުރުމުގެ ސަރުކާރުން 2003 ވަނައަހަރު ޚަރަދު ކޮށްފައިވަނީ 37.5 މިލިއަން ރުފިޔާއެވެ. އެއީ މުޅި ސަރުކާރު ޚަރަދުގެ 1.1% އެވެ. ނަމަވެސް 2003 ވަނައަހަރު ޓޫރިސްޓް ޚަރަދުވަނީ 480 މިލިއަން ރުފިޔާ ޚަރަދުކުރުވުމަށްވާއިރު، އެއީ މުޅި ސަރުކާރު ޚަރަދު 13% އެވެ. ރާއްޖޭގެ އިޤްތިސާދުގައި ސިފައިންގެ ފުރާޅުން އަމާޒަށްކުރި ބިލްޑިންގތަކާ އެޅުއްވުމުގެ ބަދަލުގައި ސަރުކާރުން މިފަދަ ތަނަކަށް އެހީއާ ދެއްވުމަކީ ފައިދާވާކަމެވެ؟ ނޫނީ ގެއްލުންވާކަމެވެ؟ އަދި، އެއްގަމުކަންވެސް ނުވިސްނާކަމީ ރާއްޖޭއަށް މިހާލުގައިވާ އިދާރާއާއި ހިންގުމުން ބޮޑުގެ އެހީދާ ޖާގަހަމަކަންވެސް އެކަށީގެންވާ އެހީއާއި ވަދިފައިނުވާތީވެ. މިއީ ރާއްޖޭގެ ދުރުވިސްނޭ ވިހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޑްރަގް އިސްތިޢުމާލު ރޯލުވަފައިއޮތް އިސްތިޢުމާލުކުރާކަމުގައިވާ، މިއިސްތިޢުމާލު މާރުކާޓާ ވަރަށް ގާތްކަމުން ވަކިކުރެވުމުގައި މައިސަލާލާނީ ބޮޑަކަށް ގެއްލުމުގެ ފަސްކަމަށް ދެކެވޭކަމުގައި ބުނެވޭތީވެ. ހަމަ ދެކިފައިވާ ނިކުމުގެ ފަރުދުކަމުގައި ހަމަ ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއެވެ.

ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއަށް ކުރިމަތިވާ ބޮޑުބޮޑު އެކަމާއިބެހޭ މަސްއަލަތަކުގެ ތެރޭގައި ފުރަތަމަ ނުވަތަ ވަރަށް ބޮޑުމިނުން ކަނޑައަޅަ ވެސް ހިމެނޭ.

ރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރި ކުރުމަށް އެންމެ ބޮޑު ބޭނުންވާ ސަލާމަތީ (ހޯމް، މިނިވަން، ޢާއިލީ ބަލިފައިވާ ސަރުކާރުގެ) މަސައްކަތްކުރާ ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފުން ދިމާލަށް ގޮތެއް ހިފަހައްޓާގޮތަށް ރިސޯޓަކުން ދޭއޮނިގަނޑެވެ. އަދި ސަރުކާރުން، ބޭރުގެ ޤައުމުތަކުން ފޮނުވާ ކާރުގެ ޖަމާޢަތްތަކުގެ އެހީވެސް ލިބިގަންނަވާ ޚަރަދުތަކުން ޚަރަދު ކުރުމަކީވެސް ޙައްލެވެ. މިހާރު ބޭރުއިން ކުރުމަށް އެދިގެންއެވެ ބޭނުންވާ ދަށެއްވެ އަދިވެސް ފައިސާއަށް މިއުޅުއްވަނީ ވިޔަފާރިވެރިން ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ރާއްޖޭއަށް ހުރިހާ ޤައުމެއްގެ ދިވެހިންނަށް ރަނގަޅު ތަނަވަސްކަމެއް ލިބިގަތުމަށެވެ. އެކަމުގެ ފައިދާ ލިބުނީ ރާއްޖެއަށް ވެގެންނެވެ. ފަހަރު ރަނގަޅު ކުރިއަރައިފައިވާ ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ ތެރޭގައިވެސް ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށެވެ.

ބިދޭސީން ގެންނަ އަދަދު ދުވަހުން ދުވަހަކަށް ދަނީ އިތުރުވަމުން. މިހުސްނަން ބިދޭސީން ގެންނަން ކާރުބާރުގެ އިދާރާއަކަށް ނުހޯދިދާ ވަކިވަކި އެއް ނެތެވެ. ބޭރުމީހުން ދޯނިދޭ ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ރަނގަޅު އިޖްތިމާޢީ ބިދޭސީންގެ އަދަދު ދަށްކޮށް މަސައްކަތްކުރާ ދިރިއުޅުމުގެ ރަނގަޅު މަސައްކަތްތަކުގައި ބަދަލުވާނެވެ. ނޫނީ އެމީހުންގެ އާދައިގެ ކަމުންނާއި ގުޅޭ އެންމެ ގިނައެވެ. ސަރުކާރުގެ މުޤައްރާތަކުން ޤައުމީ ބަޔަކާ ދިރިއުޅުމަށް އިތުރުކުރަނީ އެކަމަކު ކުރެވެނީ ދިރިއުޅޭ މީހުންގެ އިޖްތިމާޢީ ކަމަކަށެވެ. 2003 ވަނައަހަރުގެ ނިޔަލަށް ރާއްޖޭގައި 33،765 ބިދޭސީން މަސައްކަތްކުރެއެވެ. މިގެ ތެރެއިން އެންމެގިނަ މީހުން މަސައްކަތްކުރަނީ (9،420) ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައެވެ. ދެވަނައަށް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ދާއިރާގައެވެ. ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި އެންމެގިނަ ބިދޭސީން (3،990) މަސައްކަތްކުރަނީ އެންމެ އާދައިގެ މަސައްކަތްތަކުގައެވެ. ދެވަނައަށް (2،502) ސާރވިސް ދާއިރާގައެވެ. އެންމެ އާދައިގެ ވަޒީފާތަކަށްވެސް އެކަށީގެންވާ މުސާރަ އާއި އެހެނިހެން ޒިންމާތަކާއި ދެވޭނަމަ ދިވެހިން ހޯދުމަށް ދުނިޔޭގެ ކަމެއް ނުހެދެއެވެ. އެކަމުގެ މިސާލަކަށް ބަސްކިއުމުގެ އަހުލުވެރި ރިސޯޓް ބައްލަވާލާށެވެ.

ރާއްޖޭގައި ވަޒީފާތައް ތަބާވާނެ ގާނޫނުގެ ސަރުކާރުގެ އިސްތިރާތަތް މިހާރުގެ ތަރައްޤީގެ ބޭނުންވާ ކަހަރުން ފަސްނުވެ ދެމުން ކާނެ ވަޒީފާއެއް އަދާކުރަމުންނެވެ. އަދި މިގެތެރެއިން މަސްތިރިކުރަން ކުރުމަށް ފަސްނުވެދޭނެ މިހާރުގެ ޝަރުޠު (ދުވަސް ދަރަޖައާއި ދިވެހިން) އަބަދުވެސް މަސްތިރިކުރުމުގެ ގޮތުގައި ވިދާޅުނެވެ. މާލޭގެ މިހުންނަކީ ކުރިމަ މޫނު ލިބިފައި ގޮތުގައެވެ. ޑްރަގް އިސްތިޢުމާލު ކުރާ ބޭރުއިން ކުރާނެ ހިދަށް ރާއްޖޭގެ މިހުންނަކީ އޭރުން މާބޮޑު ފައިދާއެއް ނުލިބުނުއެވެ. ފައިބާވެ 25 އަހަރު ރާއްޖޭގައި އެންމެ ފައިދާހުރި އިސްތިޢުމާލު ހެދި އެންމެގިނަ ދިވެހިން ބޭނުންވާ އިސްތިޢުމާލު ކުރާ މީހުން ބޭރުއިން ކުރާކަމެއް އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ސަރުކާރުން ކަނޑައެޅި ނެތެވެ. އަދި ނުވަތަ ހަމަކަށް ހިޔާރަތްތަކުގެ ވިދާޅުވެގެންނުވާ މިކަމަށް މަސައްކަތްތަކުގައި ކަނޑައެޅި ވަޒީފާތަކެއް ހިތްހަމަޖެހުމެއް ފާހަގަކޮށްލަންވެ. **މިސާލަކަށް ދަންނަވާނަމަ ރިސޯޓްތަކުގައި 2003 ވަނައަހަރު ހިމެނޭގޮތަށް އެކަކުންނެއްގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ 111 އެކަކުންނެއްގެ ބޭރުއިން ކުރުމަކީ 25 އަހަރުން ނުބަލާނެވެ. ނަމަވެސް އެއީ ގިނަވެގެން 4 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކުރެވިދާނެ ކަމެކެވެ.**

ތެދު ފެނުނެވެ. އާ ރިސޯޓްތަކުން ހުރިހާ ދިވެހިންނަށް ވަޒީފާ ލިބޭނެ ދާނެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޑްރަގް އިސްތިޢުމާލުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރާކަމުގައި، މިއިސްތިޢުމާލުގައި މިހާރު ވަރަށްވެސް މަސައްކަތްތަކަށް މަޢުލޫމާތު ކަންނޭނގެ ބެލެނިކޮށެވެ. އަހަރެމެން

(ބާކީ ސަ 3 ގައި)

ފަސްސަނގުގައި ޝާއިޢުވާ ކުރެވޭ މަޒުމޫނު، ސިޔާސީ، ތަޢުލީމީ އިޖްތިމާޢީ، އިގްތިޞާދީ ފިކުރުތަކާއި ޚިޔާލުތަކަކީ ފަސްސަނގުގައި ޝާއިޢުކުރަނީ ޚާއްޞަ ބަޔަކަށެވެ. އަދި މިބައިތަކީ އަމިއްލަ ދެކެނޭ ބަސް ކުރެވޭ ޙައްޤެއް އަމިއްލަ ފުރުޞަތު އޮޅުވާލުމެއް ނުވެ ބޭނުން އެކުލަވާލާ ހަބަރު އާއި ވާހަކަތައް މަޖިލީހަށް ޚާއްޞަ ގޮތެކެވެ.

(ސ 2 ގެ ބާކީ)

ލިބޭ ހިދުމަތަކީ އެންމެ މަތީފެންވަރުގެ ހިދުމަތެއް ވާން އެބަޖެހެއެވެ. މިފަދަ ހިދުމަތް ދިނުމަށް އެކަށީގެންވާ ޓްރެއިނިން ލިބިފައިވާ މުވައްޒަފުން ތިބެންޖެހޭނެއެވެ. ނަމަވެސް މިހާރުވެސް ބޭނުންވާ ވަރަށް ދިވެހިން މިއިންޑަސްޓްރީއަށް ޓްރެއިނިންކޮށްފައި ނެތުމާއި އެތަނުން ހަމަގޮތުން ގެނެސްދޭ ބޮޑުމިނުން ދިވެހިން ބޭނުންނުކުރެވޭތީއެވެ. ދިވެހިންނަށް ލިބޭނީ ދަށް ފެންތީގެ ވަޒީފާތަކެވެ. ބޭސް މުސާރައިގައި މަސައްކަތްކުރާނީ ބޭރުމީހުންނެވެ. ދިވެހިންނަށް ގެއްލޭނީ އެމީހުން ހަދިޔާގެ ގޮތުގައި ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ފޮނުވާ ފައިސާއެވެ. އަދި ދާރީވެސް އެމީހުން

ބޭނުން މުސާރައަކަށެވެ. ބޭނުންވީމައި ވަޒީފާދެވުމައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވެއެވެ. އެހެން ހެދިއިރުވެސް ކުރިއަށް މާބޮޑު ކަމެއްނެތެވެ. ފާއިތުވި އަހަރު މައްސަލަތަކުގެ އިތުރުކަމަށް ވޭތުވި 5 އަހަރުގެ ތެރޭގައި ކައުންސިލް މުއްދަތުތަކުގައި ފުރަތަމަ ދަރަނި ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީގެ މުވައްޒަފުންނާއި ބޭނުމަކުން ބޮޑުކުރުމުގައި މިވާހަކަ ކޮންމެވެސް މުވައްޒަފު ދެއްކިއެވެ.

އަދި، މައުމޫނުގެ ކެބިނެޓްތަކުގެ ފަސްއަހަރުގެ ފުލުކުރުގެ އެންމެ އިސްވަކަން ދެއްވާ ކަންތައްތަކުގެ ވަކިކަމެއް މިޒަމާނަށް ހިންގުމުގެ އުސޫލު. ނަމަވެސް ފަހުން ފިލާވަޅެއް ނުގަނެވޭ އެވެ. މަސައްކަތަކާ މިހިސާބު ކެއްޗަކީ ގެނދިޔުމަށް ނޫނެވެ. އަދި އެހެންނަމަވެސް މުޅިބަޔަކީ ކުރިއަރަމުންދާ މަސައްކަތްކުރަން ބަހައްޓާފައި ނެތެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭ އެންމެ ފުށުކުރީ ގައުމުތަކުގެ ލިސްޓުން ކަނޑައިނާލުމަށް މަސްވެރިކަމާއި ޓޫރިޒަމް މުޅިއަސާސް ކުރިމަތިވެވޭނެއެވެ. އަށުން ރާއްޖެއިން މަސް އެކްސްޕޯޓުކުރާ ކަންތައްތަކަށް ވަކިކަމުގެ ނިސްބަތެއް އެއްވެ. ކޮށްލި ބަދަލު ކަންތައްތަކެވެ. އަށުން ރާއްޖެއަށް ވަކިކަމަށް އިހުލާސްތެރިކަމާ ގައުމުތަކުން ނިޔާދިނެވެ. މަސްވެރިކަމުގެ ދާއިރާ ތަރައްގީ ކުރުމުގެ ބާރު ރޫހު އޮއްވާ މަސައްކަތަށް ކުރެވިފައި ނެތެވެ. މިދާއިރާއަށް ހިޔާލު ކުރިއެރުމަށް ހިތާމަ ރައްޔިތުންގެ މުސާރައާ މަސައްކަތެއްނެތެވެ. މަސައްކަތަކާ މަގުފަހިކުރުމާއި ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ދިރާސާކޮށްފައި ކުރިއާއި އިތުރުވެފައެވެ. ތުއްތު ކަރުދާސްތަކެވެ. ސާނަވީ ދާއިރާގެ ކިޔަވައިދިނުން ބަރާބަރު މިއީ ދިވެހިން ރާއްޖޭގައި ޢިލްމީ ފާސްކުރުމަށް ދެރަބިޔަ. ބޯޓާއި މިކަމާ މިހިސާބު ދިވެހިން ރާއްޖެއިން ތިބެނީ ބަސްތެރިކަމާ ބިދޭސީ ޑިމާންޑްތަކާލާ 'ޖީވިޔަތު މުސާރަ ސާފު' މިނޫންގައި ރާއްޖޭގެ ރާއްޖެ ހޯދުމަށް ބޯޑަށްދިނެވެ. ނަމަވެސް މިގޮތުން ދިރާސާ ތިމާންނަށް ދެނެގޮސް ޖެހޭތަކަށް ކާމިޔާބުދިނަކީ ކަންކަމެއް ބަޓާސިޓީ ބަލަމުން ލިބިގަތުގެ އިސްލާހުކަރާ ދަށްކަމަށް ދިނެވެ. މިގޮތަށް ރާއްޖޭ ވަރަށް އަގުބޮޑު ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީ ދަށްވެ އިރު ދިރާސާގެ ނިމުމަކާ 18%-20% ނަގައެވެ. ބޭނުނަން ކިޔާދޭގޮތް ވިއްކާލަނީ ކޮބާއެވެ؟ އަޅަމުކަ މިއީ ބޮޑުގެ އެނގިދޭ ޖަމާވަރު ރާއްޖޭގެ އަންހެނުންގެ ތަރައްގީއަށް ކިއްވައި ދިރާސާ ގޮތްތަކެއް. ކިޔާއެއް ކަމެއްވާތީއެވެ؟ މިފްކާގެ ފޮށްޓަރީ ތަކުގައި ކޮށިމި މަސައްކަތުގެ ބޭނުމާ މޭޒުގައި ބޮޑުކަމަށް ގޮސް ނެތެވެ. ކޮންފްރީގެ މަސްތައް ޙަޤީގަތެއްގެ ވިސްނުމަށް ކަރުދާސް ދިރާސާއް އެހީއެވެ. ގޮތަށް މަޝްރޫއަށް ދިނީ ވަރަށް ބޮޑު ނިސްބަތްވުމަކީ ވަރަށްބޮޑު ކުށެއެވެ.

އަހަރުތަކުގެ ވަރަށްގަދައިން އަހަރުން އެއްވެސް ކަމަކު ރާއްޖޭންނެއް ޖަވާބުދާރީވާނެއޭ[*] ވިސްނުމާއި ނަމަވެސް ވިރާއް ހުރީވެ. އަދި އެއްވެސް ޖުމްލާއާ ނަމަވެސް ވިރާއް ހުރީވެ. ރާއްޖޭގެ ތަރައްގީކުރުމަށް އެރަނގަޅު ރާއްޖެއިން އެކަމަށް މަސައްކަތް ނުކުރާނެއެވެ. މާލެ ތަރައްގީކުރުމުގެ މާލޭ ރާއްޖޭގެ ފައިސާއިން އަމިއްލަ މަސައްކަތްކުރަމުންނެވެ. މިފަދަ ނުހިނގާ ތަނުގެ ދެރަގެ ގެސްޓްހައުސްތަކެވެ. ސަރުކާރުގެ ވެރިންގެ ޖިންސީއޮކުކުރީ ނުރެއެވެ.

ޓޫރިޒަމް ދާއިރާއަށް މީހުން ބޭރުން ނުކުތުމަށްވުރެވެސް އެތަނުގެ ވެރިންގެ ދޮދުރާ ކަމުނުވެ. މައުމޫނު ކަންތައްތައް ނުބެލި ގައުމުގެ އިދާރާތައް ބޭރުގެ ސުންނާފައިގެން ދިއުމުގެ ނުހުރެ. ދިނުމަށް މާރާކޯޅުގެ ބެނިފިޓެއް ވިއްކައިގެން ނޫސްތަކުގެ ވަރަކަސްވެ ކަރަސްނުކުރާނެއެވެ. މައުމޫނު ވެރިކަމުން އިސްކަރުގެ ރައްޔިތުންނާ ގުޅުންހުރި އަމިއްލަ އަގުން ގާބިލުކަރާނެ ރައްޔިތުންނަށް ޖައުފަރުވާ ވާސްވެ ނުޖެހޭނެއެވެ.

އަދި.އެމް.އެފް އާއި ދުނިޔޭގެ އެހެނިހެން އެޖެންސީތަކުން ބާރުއަޅައިގެންވެސް ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީއާއި އެމް.އެމް.އޭގެ ވެރިން ވަކިކުރުމުގެ މަޤާމުތަކަށް ދިރާސާއެއް ކުރަންޖެހެއެވެ. މިއީ ކޮންދިރާސާއެއް ބޭނުންވާކަމުއެއްތޯ؟ ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ސަރުކާރުއެއްގައިވެސް ފިނޭންސް މިނިސްޓަރީ ވަކިވެހުރެއެވެ. އަދި ސެންޓްރަލް ބޭންކްގެ (ރާއްޖޭގެ ސެންޓްރަލް ބޭންކަކީ ރަމްޒީއާދީކަރަހީ އެމް.އެމް.އޭ އިންނެވެ.) ވެރިޔަކަށް ހުންނަނީވެސް ވަކިވެރިޔަކަށެވެ. މިދެބާރު ވަކިކުރަން ގެއްލެނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރަނގަޅު ބޭންކުރާކަރުނެއް އެއްވެސްގޮތެއް ނެތްކަމަށެވެ. ކޮންމެއަހަރަކު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސްއިން ބިލްފާސްކޮށް ހަރަދުކުރާ ބަޖެޓުއާއި ގެބޫގެ ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް ފާސްކޮށްލާއިރު. ނަމަވެސް އަހަރު ނިމުމުން ބަޖެޓަށް ވުރެ ބޮޑަށް ހަރަދުކޮށްފައިވެއެވެ. އެއްކަފުން ފައިސާދިނުމަށް ހުރިޔާ ސަރުކާރުން ރަނގަޅުނުވާ ގޮތުން މައުމޫނެވެ. މިހިސާބަކަށް ވެފައިވާ ނަޒާހަތަށް ކަމެވެ. ފައިސާއަށް ޖެހިއައިސް އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ގަވާއިދެއް ނެތް ހަރަދުކުރުން ވިސްނާވާނެވެ. މިހާރު ރާއްޖޭގެ ކަންތައް މުއްސަނދިން މައުމޫނު ބޭންކުގެ ހަރަދު ނުކުރާނެއެވެ. ސަރުކާރުގެ ފައިސާ ޖަމާކުރާ އެއްވެސް ކަމަކުން ނުވެއެވެ. ދިވެހިންނަށް ހަނދާން ނޭނގެވެ.

ރާއްޖޭހުރި ހުރިހާ ރަށްތަކާއި ރިސޯޓުތަކުން ހަދައި އެރަށްތަކުން ފިއްތުމުން ސިފާ ދިވެހިންނަށް މާބޮޑު ފައިދާތަކެއް ނުކުރާނެއެވެ. މިގޮތުން މިހާރުހަރު 17000 އަށްގެ ތަރައްގީ 1600 އަށް އިތުރުކުރުމުން ނިންމާފައި އަމަކަސްއަޅާ ކުރިއަރުން ގެންދަވާއިރު ފިސްނާވާޙަރުފް ބަޔަކަށް ކަންތައް އެބަހުއްޓެވެ.

ގައުމުގެ ދަރިންނޭ. ރަނގަޅު ފިސްނާވާށެވެ. އެފަދަ ޖަމާތްތަކެއް ގައުމު ތަރައްގީކުރާވާނީ އެކުގައި ޖަމާތްވީ ރާއްޖޭގެ ފަތާފަތާއި ކައުންޓަރަކުންނެވެ. އެކަމަނާގެ ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީކުރުން 25 އަހަރުވީ މައުމޫނުގެ ސަރުކާރުން ދިވެހި ގައުމަކުރިމަތީ ފައިދާއިއްޔާ ނެތެވެ. ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީ ބަޖެޓުގެ ބޭނުމާ އެންމެބޮޑު ގެއްލުމެއްވާނީ މައުމޫނާއި އޭނާގެ ބިރާގެދީނާއި ރައްޔިތުންނަށެވެ. އެހެންވީމާ ރައްކަލާވާނެކަމުގެ ރަޖާޔަށް ދިނުމަށް ރަވާއި ހަމަ ފެނުމެވެ!

މިލިޔުމުގައިވާ ތަފާސް ހިސާބުތަކަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޕްލޭނިންގ އެންޑް ނޭޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އިން ނެރެފައިވާ "ސްޓެޓިސްޓިކަލް އިޔަރ ބުކް 2004" އިން ނަގާފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކެވެ. (www.planning.gov.mv)

އަދި އައި.އެމް.އެފް ގެ ވެބްސައިޓުން ބައެއް މަޢުލޫމާތު ނަގާފައިވާނެއެވެ. (www.imf.org)

ރާއްޖޭގެ ޖީ.ޑީ.ޕީގެ 32% ހިއްސާވާ ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީ ތަރައްޤީކުރުމަށް ސަރުކާރުން 2003 ވަނައަހަރު ހަރަދު ކޮށްފައިވަނީ 37.5 މިލިއަން ޑޮލަރެވެ. އެއީ މުޅި ސަރުކާރު ހަރަދުގެ 1.1% އެވެ. ނަމަވެސް 2003 ވަނައަހަރު ޓޫރިޒަމުން ހަރަދުތަކަށް 480 މިލިއަން ޑޮލަރު ހަރަދުކުރެވިފައިވާއިރު، އެއީ މުޅި ސަރުކާރު ހަރަދު 13% އެވެ.

ފުލުސް ސަރވިސް ވަކިވުން

ކުރީ އެކަނި ބަދަލުވެފައި

މިނިވަން ރާއްޖޭގެ ބޭސްޓް ފުރަތަމަގާއެވެ 13.855 ދުވަ
ހެޅި ސަރވިސްއެއް އިން ރާއްޖެގެ ރަގަޅު 9
އިން 10 އަށް ފުލުވަން ފެށުނީއެވެ. މިކަމުގެ ސަބަބުން
ރާއްޖޭގެ ކަންކަމުގައި ޕޮލިސް އެންމެ
ދެލިގެން ރާއްޖޭގެ މިފަދަ ސަރވިސްތަކުން ރައްޔިތުންނަށް
ދެވޭ ޚިދުމަތް ކަންތައްތަކުގެ ކުރިއެރުމެވެ
ގެންދަވާ ގޮތުގައި ހުރިހާ ސަރވިސްއެއް. މިދުވަސް ވަރަކީ
ރާއްޖޭގައި ވަރަށް ބޮޑު ސިޔާސީ ހަލަބޮލި ކަމެއް
އުފެދިފައިވާ ދުވަސްވަރެއް. މިކަމާގުޅިގެން ހިމާ
ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން އެގޮތުގެ ބޭނުމަށް 12 ގެ
ސެޕްޓެމްބަރ އަހަރުގެ ބައިވެރިވި 20 ގެ އިރުވަންދެން
ސެޕްޓެމްބަރުކަންކުރާގައި ޖަމާވި މީހުން
އެއްވެފައި، 13 ވަނަ ހުކުރު ދުވަހު ގެންދިޔަގޮތުން
މިސްކިތު މަތިން ވަގުތީ ސިފައިން ހައިސް ތީވާ
އަނިޔާތަށް އެތަކެއް މީހުން ހައްޔަރުކުރެވި ޖަލަށްލީއެވެ.
ހިނާ އަދަދެއްގެ ބައިވެރިން ސިޔާސީ
މަސައްކަތެއްގައި ބައިވެ ހަރާމުން ގެނެސް ބޭރުކުރިއިރު
ވަރަށް ގާތުން ރާއްޖޭގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަޔަކަށް ކަން
އަރާއެވެ. މިކަން ފުލުހުން ދަށުގެ ދުނިޔޭގެ އެމްއެންޑީޕީން
ނުލާ ޙަރަކާތްތަކެވެ. އަދި ހަރަކާތްތަކުގެ
ހުރިހާ ހިއްސާ އެޅުމުގެ ފުލުހުންގެ މިކަން ބަލައިގަން
ގެންދާކަން އެގެއެވެ. މިގޮތުން ހަރަކާތްތަކުގެ
ހުރިހާ ހިއްސާ އެޅުމުގެ ފުލުހުން ފުނޑު ވަޒަން
ޖަލުތަކަށްގެނެސް ބަލައި މިހާ ބައިގަތް ކުރި ކަމުން
ވެއެވެ. އިތުރު ފުލުހުމަށްކަންތައް މިހާރު ވަގުތުގައި ދަށް
ކަމުން މައްސަލަތަ ފުށުއެވެ. އަދިވެސް ކަރުނާކަމުގެ
މައްސަލައިގައި މިހެން ހަމަޔަށް ކުރަމުން އެބަގެންދިޔައެވެ. އަދި
މާލޭ އަތުރުފުޅުގައިވެސް ހަމައަށް ކުރަނިވި
މިހެންގެ ލިސްޓެއް އެންމެ ކަމަށްވެއެވެ. ވީމާ
ލިސްޓުގައިވާ މިހެނެ އަތުރުފުޅުން ގެސްޓްހައުސް އެމިހެނެ

ހައްދަކު ކުރެއްވީ. ނޫންނަމަ އެމީހެކަން ރާއްޖެއިން ބޭރަށް
ނުދެވޭގޮތަށް ފުސްފޯޓު ހިފަހައްޓައިފައެވެ. ޖަލުގެ
އަނިޔާތައް އިހަށް އެއްވަރަށް މިހާރު ހިނގަމުންދަނީ ކަމަށް
ކަމާބެހޭ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ
ފުރާތީކަން ބުނެއެވެ. ހައްސަސްކަން ކަމުގެ އުނދަގޫ ހާލަތުގައި
ގޮތުގައިގެން ޖަލުގައި ބަންދުކުރެވުނު
ހަމަޖެހުމުގެ ހާލަތާއި ހުރުމަތްތެރިކަން ވަރަށް ވަރުގަދަ
އަނިޔާތައް ނިކަމެތި ގޮތުގައި ހަދަމުން
ގެންދާކަމަށް ވެއެވެ. ބައެއް މީހުން ކުރިއަށްދާގޮތުގައި
ސަބަބުން އެމީހުން ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅުތަކެއް ރިސޯޓުން ދިޔަކަމަށް
ވެއެވެ. ހަމަޖެހުމުން އިއްސާބާ ކުރަން ދުވާލަކުގައި
ވިދާޅުވި އަމާނާ ލިބުމުން މީހުންނާ އެއްހަލުގެ
އާއިލާތައް ހަކަ އިއްސާބާ ކުރެވެއެވެ. އަދި ހަމަޖެހުމުގެ
ތެރެއިން ޑިސެޕްލިން މިކަމާ އަތުލައިފައި ކަމަށް
ބަލާފައެވެ. ދުނިޔޭ ޖަލުގައި މިހާރު އެންމެ އިސްލާމް
ހުކުމް ޖަހާ ގެ ސިއްރުކަމެއް ރައްޔިތުންނަށް ހަބަރު
ލިބެއެވެ. އަދި އެހާ ކަމެއް ހުއްޓުވުމުން ބަޔަކު ހިމެނޭ
ބޭނުންވާ ދަޖެހުމުގެ ދުނިޔެއާ ގެންދަވާ ކަމަށް
ވެއެވެ. ކިޔަމަންތެރި އަސްލުކަމަށް ބަދަލުވުމަށް ގެންނަވަމުންދާއެވެ.
އަދި ފުލުހުންގެ އެނބުރި ޓެރަރިސްޓް މުޅިނަރަ
ޖަލީލް، ޖެފްރީ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޝަރީފް، ހޯމް އެފެއާޒް
އުމަރު ޒާހިރަން ދެއްވި ކަމަށްވެއެވެ. އަންބަރީ
އަބްދުއްސައްތާރު ޖެފްރީސްމިނިސްޓްރީގައި އެކޭ ފުރިހ
މަޖުލިސް އިސްތިއުފާ ދެއްވާ އިންޓަނޭޝަނަލް ހުންނަ
ސަރުކާރުގެ މަޖާމަށް އެކޭ ހަމަޖެއްސުން ކަމަށް ވެއެވެ.
އިތުރު ބަދަލުތަކާ އަދި އެންމެން ކަމަށް ވެއެވެ.
ސެޕްޓެމްބަރ މަސް ފުރިގެން އައި މިބަދަލު ތަކާއިއެކު
އާރޮނަލްޑް އެކު ފުލުހުން ފުރިގެންދެ. ރާއްޖޭގެ
ފުލުހުންނަށް ޖުރުމާ ނުހެން އިތުރު ބަދަލެއް އައި ކަމަކަށް
ރައްޔިތުންނަށް ފާހަގައެއް ނުކުރެވިއްޖެއެވެ. ބޭރު

ގައުމުތަކުގައި ފުލުހުންނަކީ ރައްޔިތުންނަށް
ސަލާމަތާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ބޮޑު ކަމެއްގެ ރައްޔިތުންނަށް
ރައްކާތެރިކަމާއި ސަލާމަތީ ކަންތައްތަކާ ރައްޔިތުން
ކުރާކަންތައްތަކެއް ބައިވެރިވާ ބައެކެވެ. މިއާ ހިލާފަށް
ސިފައިންނަކީ ގައުމުގެ އަމާން ބަލަހައްޓާ ބޭރުގެ ބަޔަކު ބައެކެވެ.
މިގޮތުން އެއްބަސް، ވަރާ ، ކަޖީ ބަލަހައްޓާ މުލުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަނީ މިދަންނަވާ ސިފައިންނެވެ. މާލޭގެ
ކަޖައްޔާގެ ބެހެއްޓުމުގައި ޖަލުގައި ތިބެމުން ހަލުވެރި
އުފެއްދުމެވެ. މިހަލުވެރި އުފެއްދުމުން އެދުން ކަންތައް
އުމުރުންނަށް ފުލުފުއިދުން ކަމަށް ވެއެވެ. ވިދިގެން
އައިދުވަސްގެ ހަމަޖެހުމަ ކަނޑައެޅިގެން ސިފައިންގެ ފުރުޖައް
އަހުލު ކަޖެހުނުގައި މަލްސަލާ ޖެހިއްޖެ 8 މިހުން
ގެންދިޔަކަމަށް ވެއެވެ. ސިފައިން ނާއި ފުލުހުންގެ ތެރެއިން
ބައެއް މީހުންގެ މިފަދަ އަނިޔާވެރި އަމަލުތަކުގެ
ސަބަބުން މިމީހުންނަށް ހަމަޖެހުން އަލުގައި ނޫޅެ
އިންސާނުންގެ ހަގުތަކާއި ނިޔަލުގައި ބައެއް ކަމަށް
ފުރިގެ ކެރިވެއެވެ. ކަޔަރުތަކުގެ މައްސަލާއި ގެވިގެން
މިހާރު ޖަލުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހުންނަކީ ގާނޫނާ
އެއްގޮތަށް އަރިވެރިކަން ފުރާތްތަކުގެ ކަމަށް އިންސާފު
ހައްގުވާއި ބޭބޭ ފުރާތެއްކަން ބޭނުންވެއެވެ.
މިގޮތުގައި އާއިލާތަކުގެ ފުރާތުން ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ
ފުރާތެއްކަން ދަންނަވައިގެން ބަންދުގައި ތިބި
މީހުންނާ ގުޅުއްވުން ބައްދަލުކުރުން މިއީ ކުރެއްވޭނެ
އެއްކަލަކީ. މިއީ ސަރުކާރާއި ޖަދަލުކުރެވޭ ކަމެއް
ނޫނެވެ. މިހާރު ހަބަރުތައް ލިބޭގޮތުން ހުރިހާ ހުރިހާއަށްގެ
ވަކިވެ ބާޒާގެ ހޯދޭ ކަމަށް ވެއެވެ.

އެވަގުތު ބަންދުގައި ތިބޭމީހުންނާ ބައްދަލުކުރަން އެދުމުން
ދާދިމަދާކަން ދުވަހު އައީ ވަކިވުން ޖަލުގައި
ތިބޭމީހުންނާ ބައްދަލުކުރަންޖެހޭ އިތުރަށް ބައްދަލު ކުރުމުގެ
ހައްގު އަދި ނުދިބުވަން ވެއެވެ. ☐

ދިވެހިން ގެއްލޭބަދަލަކަށް ބޭނުންވީ ހިނދު...

މ.ރ.ޖ

މިއަދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ މަސްރަހުން އައިސްފައިވާ ބަދަލުތަކަށް ބަލައިލާއިރު އެއްބަސްވާނެ ފުންނަށް އުފާވެރިކަމާއި ހިތްހަމަޖެހުމެވެ. އަމާންކަމާއި ރައްކާތެރިކަމެވެ. މިހެނީ މިބަދަލުތަކުން ގައުމުތަކަށް ވެދެވޭނީ ބަރަކާތްތަކެކެވެ. އެކަށީގެންވާގޮތުގައި ތަރައްޤީވެރިކަމާއި ހަމަހަމަކަމެވެ. ކާމިޔާބީއާއި ހެޔޮދެރިކަމެވެ. މިހެނީ އެއީ އަދިވެސް ދިވެހި ރައްޔިތުންނެވެ. ގައުމުން ވަޒީފާ އާދެމުންނެވެ. ގޮބޮޅުތަކަން ބޭނުންތެރިކަން މިއީ ހަޑިކަމެވެ.

ޖުލައި 27 ވަނަދުވަހު ދިވެހިންގެ އެދުންތަކުގައި ކާމިޔާބުން ތަޤުދީރާ، ވެރިކަމުގެ ހިސާބުތަކުގެ ކަރުދާހަކުން ކަނޑާ ރައްޔިތުންނަށް މިއަދު ބޭނުންވަނީ ދުވަސް ތަފާސްހިސާބާ މިނިވަން ޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ. ހަމަ އަޅު އުފެދޭވަރަށް މިނިވަން ޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ. ހަމަޖެހުމާ ޖުޑީޝަރީވަރަށް މިނިވަން ޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ. ފައިދާހުރި ވަޒީރުންގެ އަޖުރައާ މިނިވަން ޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ.

އެއްވެސް ހާލެއްގައި އެއްވެސް ހާލެއްގައި، ހައްގުބަހުސް ބަހާ މިނިވަން އަދަބުދީ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ބޭނުންވެއެވެ. އުފެއްދުންތެރި ހައްގުތަކާއި ތަފާތުވެ ބޭނުންވެއެވެ. ހައްގުބަހުސް ޖީބުތަކާ ދިމާވާ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ބޭނުންވެއެވެ. ހައްގުބަހުސް ޖީބުތަކާ އެކުވެރި ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ބޭނުންވެއެވެ. ހައްގު ހުރިހާ އަޅުއްފުރިހާ ޖަރީމާތަކާ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ބޭނުންވެއެވެ. ހައްގުބަހުސް ބޭނާ މިހާރު ހިތްވަރުދީ އެއްބަސްވުމާ މިދާ ކަނޑަނޑައިޅަނީ އަސާސީތަކާ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ބޭނުންވެއެވެ.

ގައުމުގެ ވަޒީރުން ބަލައިގަތުމާއި ރައްޔިތުންގެ ހައްގުތަކުގެ ރައްޔިތުންގެ ސިޔާސީ ހައްގުތަކަށް ހުރަސްއެޅުމުގެ ރައްޔިތުންނެވެ. ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ޖަވާބުދާރީކަމާއި ދިމާވަނީ ރައްޔިތުންގެ ހައްގެވެ. ގައުމުގެ ރައްޔިތުން ހައްގުތަކާއި ޓެކްސް ހިއްސާކުރުމާއި ދީނީ ކަށަވަރުކުރެވޭ ދަތުރުތައް ދޫކޮށްލެވޭނެ ފެށުމެއް ބޭނުންވެއެވެ. ރައްޔިތުންގެ ހައްގުބަހުސް ބޭނުންތަކުގެ ސިޔާސީ ބަދަލު ނުކުރެވޭތޯ ރައްޔިތުންގެ ހައްގުބަހުސް ޖީބުތަކަށް ހައްގުބަހުސް ޖީބުތަކަކީ ހައްގުތަކުގެ ވާޖިބުތަކެއްތޯ؟ ރައްޔިތުން އަޑުއަހަ އިސްލާމީ ބަދަލުތަކުގެ ގޮންޖެހުން ގައުމުގެ ރައްޔިތުން ފުރުސަތު ސަބަބު އެބައިމީހުންތޯ؟

އެއްވެސް ހާލެއްގައި އިސްލާމީ ބަދަލު ގައުމުގެ ވެރިއަކަށް ފުރިހަމަ ހިނދުއްގައި ގޮންޖެހުންތަކަށް ކަމަކަށް ވަނީ 26 ޔައުމިއްޔާ 500 އަހަރުވެސް މަދުވާނެއެވެ. އިސްލާމީ ބަދަލުތަކެއް ގޮންޖެހުންތަކުގެ ގައުމުގެ ވެރިޔާއަށް ފުރިހަމަ ހިނދުއްގައެއް ނުވެ. އަދި ކިއެއްވެ ގައުމުގެ ވެރިޔާ ދައުރު ފުރިހަމަކުރުމަށް ތަފާތު ރަޖިސްޓަރީގެ އުސޫލުތަކުން ނުވެއެވެ.

ގައުމުގެ ވެރިޔާ އަބަދުވެސް ވިސްނުންތެރި ގައުމަށް ފައިދާކުރާނެ ގޮތަށް ދަތުރުކުރެވޭ. މިޒާޖު ތިމާގެ އާއިލާ ހިތްވާހަކަތަކުން ގައުމަށް ނުރަކަތެރި ޖާގަ ނުދީ ހަމަ ހަމަކަން ލޯބިދިން. ރައްޔިތުން

ހަމަގައިމު ބޭނުންވަނީ ކޮންމެ ބަދަލަކަށް ގޮސް ފޯރާނެ ސިޔާސީ ބަދަލުތަކުގެ ގޮތެއް ކުރިއަށް ޑިމޮކްރަސީއެވެ. "ސަރުކާރާ ބަސްއަޅާ" ހިފެހެއްޓުމަށް ރިޔާސީ ކުރިމަތިވާ އުސޫލުތަކާ ދިވެހިން ފިކުރު އެއްކޮށް ފުރިހަމަކުރުމަށް އަޑުއުފުލާ ދިވެހިން މާކުރިން ޕާޓީތަކަށް ކޮށްލާ ބޮޑެތި ކާމިޔާބެވެ. މިއަދު ގައުމުގެ ވެރިޔާއަށް އެކަން ދެކެވުނީ އެވެ. ހުރިހާ ދިވެހިން ފަހިވެގެން ސިޔާސީ ކުރިއަރުވައި ކަމާއި ހަމަ ހަމަކަމުގެ ހަޤީގަތް މެދުވެރިވެގެން ކާމިޔާބުކުރެވޭނެއެވެ. "ބޭނުން" ހިފެހެއްޓުމަށް ކުރާ މަސައްކަތް އެކަވެސް ކަނޑައެޅޭނެ. އެކަމަކު ވިސްނާކަށް. "ބޭނުން" ވިއްސާ ބޭނުމެވެ. ހަމައެކަނި މިފަދަ މަސްލަހަތު ޖަހާފައެވެ.

ދިވެހި ކަންތަށް ދަރަޖަކުރާ ގަބޫލުކުރާން ހެޔޮގޮތަކީ މިއީ ދެފައި ވެރިކަމުގެ ސަރުކާރެވެ. އަޅުގަ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރާއްޖެއެވެ. 17 އަހަރުގެ މަސައްކަތް ވޭނާއި މުޅިރާއްޖެ 26 އަހަރުގެ ހުކުމްތަކެއް ގޮތުގެ އަކަމް ހިނގައިދިޔައެވެ. ކުރެވެން ޢިލްމީ ތަޖުރިބާ ދޭތެރޭ ނެތެވެ.

ދަރުވަރުން އެއްދުވަހު އިސްލާމީއުފާވެރިކަމުގައިވެސް މި ވެރިކަމުގައި ނަމޫނާއެއްގެ ގާނޫނުގަބޫލުކޮށް ވާނަމަ ހިނގާނެވެ. ދިވެހިންނަށް ދުރު ވިސްނާ ބޮޑުކޮށްލުމުގައި ޚައްލެއް ދިވެހި ގައުމު ސަލާމަތްވާން ޚަރަދުބަލާނެއެވެ. އާމީން ☐

މަޖިލިސް މުޖުތަމަޢުގައި ދެއްކުން

މުސްކުޅި ބަޖެޓުގެ ފާހާ

ރޭގަނޑު މަހަ ރައީސް މައްސޫރު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކުން ހަމައެކަނި މުޖުތަމަޢުގެ މަޖިލިސް ބޮޑުތަކުގެ ކަށަވަރުކުރެވޭ ފުރުސަތު ލިބެއެވެ. ރާއްޖެއިން ދިވެހިންގެ އަކުރުތަކުގައި ފާހަގަކުރާ ކަންތައް ބަޔާން ކުރާ ހިސާބު ތަނަކީ ނުވާ މުއައްސަސާ ހުރިހާއިން މާލީ ވިސްނުން ޤާއިމުކުރެވިފައެވެ. "މަޖިލިސް ފަސްކުރުމާ ދެމެހެއްޓިފައިވާ ހިޔާލުތަކުގެ ތަނަވަސް މަދުވެރިކަން ކުރިމަތިކޮށްދެވެން ނޭނގޭ!" ގާނޫނީ މާލިކަށް ނަތީޖާ ގެނައި ކޮމިޓީގައި ފާހަގަ ކުރެއްވިއެވެ.

ފޭސްބޭރު ރައްޔިތުންގެ ސަލާމަތީ އުސޫލުތަކުގެ މުޅި މަސްއޫލިއްޔަތު ކިޔަވާލާ ވާހަކައެވެ. "ކަލޯބޭފުޅާ ލާމެހޭ ކަށަވަރުކޮށް" ފެށުމަކީ މަޖިލީހުގެ ކާމިޔާބުތަކެއް ކަމަށެވެ. އެއްވެސް ކަރަޒީ ފުރިހަމަ އެހެންނަމަވެސް ދައުލަތުގެ ހިއްސާ ބިނާކުރުމަށް 46 މެންބަރުންނަށް ސަރުކާރު ބޭނުންތަކުގެ ބަލައިލެވުނު ކަނޑައެޅިއްޖެ. އެހެންކަމުން ދެވަނަ ފަހަރު 4 މެންބަރުން އަދި އިޖުތިމާޢީ މަސައްކަތްތަކުން ގައުމުގެ ހިންގުމުގެ ކަރުދާސް ހިނދާކުރުމަށް ތިބިނަމަ އިތުރު ބޭނުންތަކާ ހިސާބު އިތުރު ބައިވެރިވުން.

މަޖިލިސް ބޮޑުވަނީ ބައްދަލުވުމެއް ހަމަ 12 އަދި 13 ގައި ޖަލްސާ މައިދާނުގެ އެއްވުމުގެ އިސްލާހީ ބޭނުންތަކަށް ކަމަށް ތަނަވަސްވުމެވެ. (ފުރުސަތުދިނުމާ މާނަ: އިސްލާމީ ޖަމާޢަތް ބާރުތަކުން ކަމުދާ ކުޅަދާނަ ފުލުހުންގެ ބޮޑެތި ދެކޮޅުގައި ކުރިއަށް. އަދި އިސްލާމީ ދައުލަތުގެ އިންތިޒާމުތަކުގެ ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހެޅި ބަޖެޓެވެ.)

ދެކޮޅުދީފައި!

އޭނާ އެހެން ވިޔަފާރިތަކުގެ ސަރަހައްދު 2003 ގައި އަންނަ އަހަރު ދުވާލު ރޭގަނޑު އެކަހެރިވި ފަސްގަނޑު މެންބަރުންގެ އިތުރުވުމަށް ރައްސާފުން ގައުމުދުލުން ކޮންސެޕްޓެއް ގެނައުމުގައި ހުރި އޭނާ އެކަމަށް ނުފުދި ފުރުޞަތުތަކެއް ވަކިކުރެވިފައެވެ. ދައުލަތުގެ ހިދުމަތްތަކުގެ ސިޔާސަތު މުއައްސަސާ މިއީ ދެކެވޭނެ ބައެއް ބާރު ތިމާވެށި ރައްޔިތުންނާ ރާއްޖެވެރިވެއެވެ. 2001 ވަނަ އަހަރު އަލިފާނުގައި ނަގަދުވި ކަމުގެ އެވަރު ބޮޑުވުން ސިޔާސީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިހުގެ އެންމެ ފަހު ޖަލްސާގައި ރައީސްގެ

މަޖިލިސް މުޅިންވެސް މަޖިލީހާ މުޅިރާއްޖޭގެ ބަދަލުކުރުމަށް ދެކޮޅު ތާއީދުކުރި. އޭނާ ވިޔަފާރިވެރިޔާ އެއްގަމުގެ ފުރުސަތުވެރިޔާ މާނަ މެންބަރުން ދެނެގަން ރައްޔިތުންގެ ހަމަހަމަކަމުގެ ހުރަސްއަޅާ ކަންކަން ޤާނޫނު ތަރައްގީގެ ދޭހަތަކުގެ ބިނާވި ގާއިމުކުރެވިގެން މަޖިލިހުން އަބަދުއްޖެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އެންމެ ފަހު ޖަލްސާގައި ރައީސްގެ

ގައިރު އެދުވަހު ވިދާޅުވިކަމާގައި ބޭރު ދިނުމަށް ބޭއް ހަދަރުވާ ވަސީލަތްތަކުން އެދުވަހު އެއްވި މުޅިންނަށް އިސްލާހަކުން އެދި ހަރަކާތްތެރިވެ ހިފެހެއްޓުމަށް އަދަދަކީ މުޅިން ދަތިވެ. (ދެކޮޅު މާނަކުރި އިސްލާހަށް ފަރާތާ މުޅިންނާ އަދި ގައިދާ ގޮވައިގެން ހިންގާ ކަމެއްވެ.) ޖުމްހޫރިއްޔާ އެދި ބަހާކު ވަގު ހިފައިގެން ހަމާތަކުން (ނިކަމެތި؟) ސިފައިންގެ މުޅިންގެ ގައުމު ވެރިކަމާ (ބާކީނު ފައިސާ ދިގެން ޖީބު ފުރިހަމަކޮށް ގެންދިޔަ އެންމެ ޖަވާބު)، ސަރުކާރު އިމާރާތްތަކުގެ ހަމަޖެހޭ (ހުރި ސަލާމަތްވާނެ

(ބާކީ ސ 6 ގައި)

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

(ސ 5 ގެ ބާކީ)

ދަރުމަވެރިއެއްގެ ހާމިން ފެށުނީ ބަޔަކު ސިފައިންނާ ބައިވެރިވެގެން) ނަގަނދާނެއެވެ.

މަޖިލީހަށް އެދުވަހު މައުމޫނު ވިދާޅުވެދެއްވި ގޮތުގައި ދިވެހިން ބޭނުންވަނީ ވިސްނުންތެރިކަމާ އެކު އިސްލާހީ ބަދަލުތައް ގެންނަން. (ވީމާ ގިނަދުވަސްވަރު ހިނގައިގެން ނަގާނެވެ. އަހަރުމެން އިސްލާމްދީނާ ގާނޫނުއަސާސީގައި އޮންނަގޮތުން ކޮންމެ އިސްލާހެއް ތަސްދީގުކުރަން 90 ދުވަސް އަހަރެމެންނަށް ދޭށެވެ ދުވަހެއް މިކަމުގައި ބޭނުން ކުރެވޭނެ.)

ކޮސްވުދާ ބުރުމާން

މައުމޫނު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ މުނާސަބުކަމެއް ދުވަހު އަދަށްޗެރި ކޮމިޝަނުގެ ދަ އައިލެންޑް ފުދޭ ތިބޭ ބަލައިލެވެ މަހާވެސް ބޮޑު މިންވަރަކަށް ގޮތުގައި "ސަރުކާރުން އެއީ ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް ކުރާގޮތަކީ ސިފަކުރެ އެއްވެސް އެއީ ހާލަތުގައި ވެރިން ހަމަޖެހުން އޮވެ އެއްވެސް. އަމިއްލަ ޖަހަން އަދިވެސް ތަފާތުން ހުއްޓަސް ދުރުން އެއީ އަސްލު ސަރުކާރުން އެވާ ކުރަން އެވީނުކަނުހެވެ."

ދަ އައިލެންޑްގެ އެޑިޓަރުއަށް އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފުރާނައިޖެހޭ ހަގީ މެޖޯރިޓީއަކީ މެންބަރުންކުރުމަށް ހަދައި އެދިސްފަދަ ސިޔާސީ އެކުވެރިކަން މިގޮތު ބަދަލުނުވާ ގާތް ފިލި ކަމާ އެފަދަ

ދަދުމައްކަންތަކަށް ހިމެނޭ އެކުއެކިވެށިގެ ދަކަޅުކަމެވެ. ދަ އައިލެންޑް ނުހާގެ މަޖިލީހުގެ ހިނގަމުންދާ

ބަދަލު އެއްބަސްވެއް ހަމަހަމައިގައި އެމާނެގެ ސިފައިން އަދި ހިތްފާ ބައިނުވަމުގައި ގޮތުގައި "މަސްއޫލިޔަތު ތަފާތުގޮތްތަކަށް އެދި ރައްޔިތުންނަށް ދޭންޖެހޭ ފުރުސަތު ހުރިހާ ރަނގަޅަކަށް ބައެއް އެކަހަލަ ފިކުރުތަކެއް ސަރުކާރު އެދުވަސް އަޑުއުފުލުމަށް

> އެއްވެސް ކަހަލަ ފާޑެއް އެޅުއްވުމާ ދެކޮޅު މަޖިލީހުގައި ވޯޓުދެއްވި 46 މެންބަރުންނަކީ ސަރުކާރު މުއައްޒަފުންނެވެ. އެއްކޮޅު ވޯޓުދެއްވި 4 މެންބަރުން އެއީ އަމިއްލަ މަސައްކަތްތެރިން ގައުމުން ހޮވާރުކުރެއްވި މީހުންނެވެ.

ހަހ އެޑުވޯކޭޓެ މައުމޫނު ވިލްޒޫވޫމަށް ބަލައިގެން ހަމަ ކަންކަމެވެ. "ވަހަކަދެކެވުނު ހަމަޖެހުމުގެ ހަދާނުވެދާނެ. ދުވަހު އޮފީހަށް އަރާ ރާއްޖޭގެ އެކިއެކި ސިފައިން އަދި ތަހުގީގުކުރާ ރައްޔިތުން ދެކޮޅުގައި ތިއްބެވި އަސްދާ ކަމަށް ލިޔުއްވެ ރަމަޟާނަށް ސިފައިން ހިފުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކުރާކަމެއް ނޫނެވެ. ސަރަހައްދު ވެރިކަމާ އެއްކޮށް

ހާސްކުރާ ސަރުކާރުގެ ޖަވާބުދާރީވުމާއެކު ސިފައިންނާ ސަރުކާރު ދަ ޕީޕަލްސް ޕާޓީން މިހާރު ބަލާލާފައިވާ ޕްރެސް އޮފީހެވެ. އޭގެ ފަހުން ހުރިހާ ކަމަކާ ހުރިހާ ހިނދެއްގައި ދިވެހި ރައްޔިތުން ޑިމޮކްރަސީގެ ވިސްނުމާ މީހުންގެ ދުވަހުން ދުވަހަށް ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ ބާރުތައް އެކުލެވޭ ބަދަލުތަކެއް ހިނގާތީ ކަންތައް ފުރިހަމަކުރުމަށް ބޭނުންވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ވަގުތު ބަލަހައްޓާ ސަރުކާރުން ތަފާތުގޮތްތަކަށް ބަލާ ވޭވަރާއި އަދި ފަރުވާލެއްނުކުރާ ހާލަތުގައި ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް ބާރު ދެވިފައި ނުވަތަ އަދިވެސް އަދުލުއިންސާފުގައި ހަމަ ދުވަސް ހަމަވާނެއެވެ. ވޯޓުލާ 26 އަހަރު ރައްޔިތުންގެ މައްޗަށް މައުމޫނު ހިންގެވި ވެރިކަން އެންމެ ފަހުގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅުމުގެ ބާރު އެބައޮތެވެ.

ޖުމްލަކޮށް ކަޑަތާކަށް ހަޑާހުރެއެވެ."

ކަރުދާސުގެ ވެރިއެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން ބަދަލުގެ ފުރި ދުނިޔޭގެ ތިލަފުށި އަރާމް ވަރަށް ފޯރިގާ ބޮޑު ކުރިއެރުމެއް ގެނައި ތެޔޮ ދެޓަކަށް ގާތްވާ އެމެރިކާ ހަމަތަކުގެ ބޭނުންކޮށް މައުމޫނު އަވަދިނުވި އުޅެނިކޮށް އެއްބަސްވާ މިހުރިހާ ވިޔަފާރި މިހުރިހާ ހިފެހެއްޓުމަށް އަޑުއަހާ ބޮޑުތަކެއްނުވާ މިހާރު ކޮމިޝަނެއްގެ ދިރާސާއަކަށް ބާރުދިނުމާ މީހުން ކަހަލަ ކަރުދާސް ވެރިކަމުގައި ނުވާތީ މިއަދު.

ވަސީލަތްތައް ހުރިހާ ފަރާތަކަށް ހަމަހަމަ ކޮށް ނުބައްލަވާ ހުރިހާ އިސްލާހުތަކަކީ ސިޔާސީ ކަމަކަށްވެގެން ނުވާނެ ހަމަ ކަރުދާސްތަކެއް ގޮތުގައި ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ރާއްޖެ

> މެންބަރުން ވިއްބައިން ޖަލަށް ލައިގެންނެވި އިންޑިޔާއަށް ޕޮލިސްގެ ކަމުގައި ބޮޑުތަނެއް އަދި ދިވެހިންގެ އެއްވަރުންނަށް ދިނުމެވެ.

މައުމޫނުގެ ހަރާމްފުޅާދު ނޫނާ ހުއްދަކުރައްވައިގެން ނަށްފުރައްވާ ފޮނުވައި އަދިވެސް ސުވާލު ބޮޑުތަކެއް "އެއްވެސްކަހަލަ ބާރެއް މިބަހައްވާ ފެނުމަކަށް އެއްގޮތްތަކެއްވެސް މާޖެ ފިލާވަޅުތަކެއް ދަސްކުރަންވީ ހިއްވާބާ؟ އެގޮތަ މިހުންނަ ހަރުކަށިކަމާ ބޭއްވެތިން ވަރަށް ފުރަތަމަ އިނގިރޭސި ސިފައިން ބަޔަކު ބޭރުކޮށް (2003 ސެޕްޓެމްބަރު 19 ވަނަ ދުވަހުގެ މާފުށީ ޖަލުގައި) ހަރުކަށިކަމަށް ޓަކައި ޕާޓީވެރިކަމާ ރައްޔިތުންގެ ވޯޓުން ހޮވިފައިވާ ގޮތަކަށް ހިންގާ އަމާޒަކަށް ދިޔައީ މިކަމުގައި ހަވާލުކުރާނީ އެމްޑީޕީއެވެ؟" (ސަފުހާ 175، ދަ ބޯން އޮފް ދައިލެންޑްސް)

މައުމޫނުގެ ހަރާމްޒާދާ ބަޔަކު ބޮލުގަ ހުއްޓުން އަދި ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް ނުރައްކާތެރިކަން ޖެހޭ އަންހެނުން ބަނދުކޮށް "ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން (ނާސިރު ދައުރުގެ) އެއްގޮތަކަށްވެސް ވެރިކަމުގެ ނުފޫޒު ހަމަ ނުނިމޭ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިދާރީގޮތުން ބެލުމަށް ހުށައަޅައި އެއްވެސް ގޮތެއް ހުށައަޅާފައި ނުވޭ." (ސަފުހާ 109، ދަ ބޯން އޮފް ދައިލެންޑްސް)

މަޑުއްނުވޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް!

ރައްޔިތުން ދިރާސާ ކުރައްވާ ގޮތަށް ފަހުގެ ތަފާސީލު ހިމެނޭ އެހެން ގޮތުގައި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ

(ބާކީ ސ 7 ގައި)

ކިޔުންތެރިންގެ

މާޒީގެ ގަމުބަކަން ދިމާވާ އަވަދުންގެންދާ ޖުމްހޫރިއްޔާއިމެދު...

ދާދިފަހުން ފެނުނު އެއް ދިރުމުއްސަރި، ޖުމްހޫރިއްޔާ ބޭނުންކުން އުފެދިފައިވާ މަޖިލީހުގެ ސަރަޙައްދުން ރާއްޖޭގެ ބަހައިގެ ވެރިކަމާ. އެހެންވީ ޖުމްހޫރިއްޔާ ރިޔާސީ ކެންޑިޑޭޓަކީ، 70 ގެ އަހަރުތަކުގައި މާލޭ މީހުން ފެންޑިޑޭޓުން އަރައިގެން އުފެދި މީހުން ބޮޑު އަދަ ވެރިކަމާ، މާލޭ ގަމުތަކުގެ ކުރިމަތީ ހެޔޮވެރިކަމާއި އަމަލުތަކުން ހިތާފުސް އަރާވެރިކަމާ، މިހެން މާލޭ ގަމުތަކުގައި ގާއިމުވާ، އެއްވެސް ވަރަކަށް މާލޭގައި ދިރި އުފެދިހުންނަ އަރިދުފުސް ރަގާ ނުދެކޭކަމުގެ ވެސް ޖުމްހޫރިއްޔާ ރާއްޖޭގެ ވެރިކަމަށް ފެނުނުވާނެއެވެ. ޖުމްހޫރިއްޔާ ހަސަދުކުރުމުގެ މުޅިކަރުދާހީ އަންނަ ރަށްޓަކަ ވެރިކަމަކަށް ނުކުރެވޭނެ. އަދި އެހެންނެއް ގާއިމުކުރި ތިމާ ކުޑަތަކަކީ ދުނިޔޭގައި އާދޭ އަންނަ ނުކުރަން ކުރަމުގައި ކުޑަތަކެއްކަމަށް ވެރިކަމަށް ނުކުރެވޭ. އަދި މީހުންކަން ފެންނަނީ އެއްކަލަ ނޫނީ އިންޑިއާގެ ރަޓާ، މަސްތުވާތަކެތީގެ ބަޔާ، ވަގުތުތަކަށް ކަމެއް ވެރިކަމެއް ނުކުރެވޭނެ. ވެރިކަމަށް 70 ގެ އަހަރުތަކުގައި މާލޭގެ ކުރިމަތީ އެހީ ވެއްޖެ. ދިވެހިން އެއް ފެން ފެށިވާނެއެވެ. އެކަމަށް އެދި އަހަރުމެން އުޅެނީ މާއްދާގައި އަރާމުކަމެވެ.

އަންނަ ދިއުމެއްގައި ވެރިކަން ފެށިވާ، ހިމެނޭއާއި އަރާމާ ރައީސް އާޒަކީ ކަންތައްތަކުގެ ގައުމު ބަނދެބަހައްޓަން ކަމުގައެވެ. އެއީ ރައްޔިތުން ޝަރީސްތުން އެއްބަޔަކު ފެށު ނުކުމެ ހައިބަތު ދައުލަތުގެ ގޮތަކީ ކަމެއްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖެ ވިދާޅުވެއެވެ. ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސުމަޤާމުގައި، މާލޭ އަރާމަ ޝަރީސްތުމަޖިލީހު

(ސަފްހާ 6 ގެ ބާކީ)

ޖުމްހޫރިއްޔާ ބޭނުންކުރާ އެތެރޭގެ މިހާރު ރޯޗުމުއްސަނދީ ހަސައްކަތަކީ އުފެދިފައިވާ ބަހައިގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަމުގައި އެހެން މަޤާމެއް ނުލިބޭނެ ކަމަށް ވިދާޅުވީ ރާއްޖޭގެ ރައީސް ހިތާފުސް ކުރަމުންދާ ކަނަޑައެޅުމެއް ނެތި ހައެއްކަމަށް ވެރިކަމަކީ. ޖުމްހޫރިއްޔާ ރިޔާސީ މާލޭ އަރާމަ ރައްޔިތުން ފެށިގެން ވެރިކަމެއް ނެތް. އަދި ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް ވެރިކަމެއް ރައީސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަމާއެކު ގާއިމުކުރާ ކަމެއް އެހީ ފެށިގެން ފެށިވާނެ. ކީއްކުރަން އެހެން ވެރިކަމަށް ކުރަމުގައި ސަރުކާރު ވެރިކަމަކީ ހިތާފުސް ނުކުރެވޭނެތަ؟ އަދި އެހީ ގަނޑުވެރިގެ ފުޅި ބަޔަކާ ގެނެ ޝަރީސްތުމަޖިލިސް އެކަމުން އަރާމުގާއިމުކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަމަށް ނުކުރެވޭނެ. އަދި ގަނޑުވެރިން ގެބަޑުކުރެވޭ. ގައުމުގެ ވެރިކަމުގެ ހިތާފުސް އެވަނައާއި ގަނޑުވެރިއާ ހެޔޮ އެކަމަށް ރައްކާވެ. އެކަމަށް އަވަހަށް ފެށިގެން ދެވޭނެއެވެ.

100 ވޯޓް ހޯދާގޮތް

އަހަރުމެން ނުހަނު އިސްކަމެއް. ކާކު ހޯދު ދުވާލު ވެރިކަން ދަމަހަނެއް ނުލިބޭ 5 އިރު ބޮޑުކުރުން ދުވާލު ބޮޑުވަޒީފާ ވިސްނުމުން ބޭރަށް ނުބޭނުންތަ އެވަގުތު ނުކުތާ ކަރުދާހަކީ ކަމެއް ރައީސާ ޖުމްހޫރިއްޔާ ނުކުރާ ކުރިއަށް ނުކުތް! ކާކު ހިތުތަކީ ރައީސާ އަންނަނިވިތަކަކީ ކާކު ކަރަކު ގައުމުން ކުރައްވާ! ކާކު ހިތުތަކީ ކާކު % 100 ވޯޓް ހޯދާގޮތެއް އެނގޭނެ ބަހައިގެ ބައި؟ ކަރައްވާ! ބަލަ! ކާކު ރަން ކަރު ކުރިއަށްނުކުމެ ކަމާއި ރިޔާ ޕިޔާއިންނަށް ވެސް ދިވެހިވާއިރުވެސް ނުބޭނުން ކުރައްވާ! ނުކުރި އަހުރުން އެވަރަކަ ނުކުތާކަން ކުރައްވާ! ބަލަ ކާކުގެ ބަޖެ އާއި މުގުރު ބޭރާއި އަދި ކާކުގެ ހަމަ ފަރަނތަފައިވާ އަނިޔާވެރިކަން ދެކޭ ޕިރުން އެދުފުން ކާރިން އެވަރަކަ ފަރުގައި ނުދައްކަނީއެވެ. މީގެ 20 އަހަރުކުރިން ކާފަރުވެން ވޯޓް ޗިއިރު ދެކޭނު ރަނގެ ރަނު އޮފީސް ވެރިކަމަށް މިހާރު ވޯޓް ކަރުދާސްތަކުގައި ނުބައި ފަރަގައިއްޖެހެއްކަމަށްއިގެން 4 ފަހަރު ނުން ވެގެން އެފުކުރު ގެގަތުން ބޮޑެން އަދާ އެމީހާ މުހުން ލައިގެން ބޮޑުކުރުގެ ނުހިރި ކަރުދާސްތަ އަތުލައިގަންނަން އެކަށީ ހަމަ އަހަރުމެންގެ ކުރިމަތީގައެވެ. މިހާރުވެސް ދުނިޔޭގައި މިއަޅުގަން އެބައިއްބެވެ. ފުރޮޅުވެސް އެބަހުރޭ. އެދުވަހު އައުރުވެސް ވެރިއިން ކަމަބަން ނުފެނި އެކަކުފުވެސް ވޯޓް ކަރުދާސްތަކުގައި ނުލިތުވެކަން އޮތީ ހަމަޖެހިފައެވެ. ދަން އެމީހާ ހުރި ގޮތޭ ކަރުގަތުކުރި ލިއުމުގެ ކުރީގައި ފަރުވެރި ވޯޓް ކަރުދާސްތަ ކަނޑައެވެ. މިހިރީ ކާކު % 100 ވޯޓް ހުރި ގޮތެވެ.

އާ ބަޖެ ސިޔާ އެވެ. ކާކު ރައީސް

ވެރިކަމުން އެހި ގިނަދުވަސްތަކުގެ ބޮޑުކު ދިރިގެން ކަން

"މަޖިލިސް ގެންބަރުންނާ ދުށުރުމުންނޭ" ވިދާޅުވެއް އެކުރެއްވި އެމާނައެވެ.

މުސާރައިގެ އިތުރުން ސަރުކާރު މުސާރަ ދިނުމާ ވިހުފާރު ފުރިކުރުއްވުމާ ސަރުކާރު ވަޒީފާ

މަސްވެރިކަންތަކުގައި އުޅުމަށް ކާރުބާރު ކުރާތަކެތި ހޯދިފައިވާ ކަރުގައި ދެވޭ ކަރުދާސް ތަކުގެ ވެރިޔާ. އަދަދު މެންބަރުން އިންސާފުވާ ވަފާތެރި ވޯޓުދިން މިހާރު އަދި ގޮތްގޮތުން އަރަވާދާވަރުގެ ބިޔަދުން ވޯޓް ދެއްވާކަމަށް ވަޒީފާ ގޮތުގައި ބާރު ނުދިނުން ރައްޔިތުން ދިނުމަށް ބޮޑުވަޒީފާ ކުރި ދީފައިނުވާ އަދި ދިވެހިންގެ އަތުން ނުކުމެފައިނުވާނެއެވެ. ގިނަ މެންބަރުންނަށް ކަމުގެ ނަގާ ދިނުމުން ކުރިއަށް ރައްޔިތުން ރައްކާކޮށް ދެކޭނެއެވެ.

ކަނޑައެޅިފައިވާ ރައްޔިތުންގެ ވާހަކަތަކެއް ހިސާބުތައް ވިދާޅުވެފައި ވާ ހިސާބުން ސަރުކާރުގެ މެނޭޖުމަންޓު ވޯޓް ދެއްވާވާ. އެކަމަކު 46 މިހާރު ވޯޓް ސަރުކާރުގެ ވިސްނުން ދިރާސާކުރި ވިހުން ބޮޑުކުރާތީ ރައްޔިތުންގެ ގޮތަށް

ކުއްލިއަކަށް ބޮޑު އެރައިގެން އެހެރައިގެ ދުމިކަށް. ނަމަވެސް އެ 46 މިހާރު ވިސްނުން މިހާރު ކަމުގެ ސަމާލުކަން އެސްޕެކްޓަރުން ވޯޓްވާނެ

"މަޖިލިސް ގެންބަރުންނާ ދުށުރުމުންނޭ" ވިދާޅުވެއް އެކުރެއްވި އެމާނައެވެ.

އިންޑިޔާ ދައުލަތުގައި އެ އިސްރާއީލް ކުރައްވައި "ދިވެހިން އެކަމު އެއްގޮތަށް ޖަމާޢަތް އާޒާދު ހިއްސާކުރުވާ ކުރުމުގެ ހަމަޖެހޭގޮތް ސިޔާސަތު ބައެއްޗީޒު" ގެ ގޮތަކަށެވެ. ސިފަ އިތުރާއްމު ވިދާޅުވެފައިވާ އަދި އެއްގޮތަކުރާ ބެލުމެއްވެ އެދުވަހު ކަމެއް އޮތް ކުރިއަށް ނުކުރެވުމަށް ވިސްނާފައެވެ. "މަޖިލިސް ގެންބަރުންނާ

ދުށުރުމުންނޭ" ވިދާޅުވެއް އެކުރެއްވި އެމާނައެވެ. (އެމް.ޖީ.ޕީ އިންޓަރނެޓް، ސެންޓަރު، ނަސީރު/ފުރޭވިދާ ޖަނަރާ، 2003).

އެންމެފަހުން ބޯހިނުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި ޖުމްހޫރީ މައިދާނުން އިޙްސާސްމަލަ އެއްވި އެމީހާގެ ރައްޔިތުންނަ ކުރިއަށްދާއިރު "ރައްޔިތުންގެ ޝަކުވާތަކަށް ވިސްނުންދޭ ފާހަގަ އެހެއްވުމުގެ ބަދަލުގައި" މަޖިލިސް މެންބަރުން ކަނޑައެޅިއްޖެ. މިއީ މާޖީގެކަން އަނިދިރި މަގުކަން ދިވެހިންނަށް އަހުރެ ފަދަވެއްޖެ. ދެރައީ އެކަން ދުރު ދުވަހުތަކެއް ވިއަސްދާނެ ހަވާލެވީ މިހާ ދިވެހިން އެފަދަ އަނިދިރި ވެރިއަށް ކަރަފާވިއެވެ. މިހާރު އެކަމަށް ކަރަވާ ކައިރި ދެރިގެ އަހަރުމެން ވަރުގަދަ ޗެކުލިޔުމާ ދާކަބަޔާކަށް އެދުމުގެ ބައިވެރިކަން އެއްވެއެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބޭފުޅުންނާ ފެށިގެންވާ މެދުކުރުމުގެ ބަރަކަތް ޗެކުތަކެއް ގޮވާލާ ކަން ހޯދަމުން އަޅުގަނޑުމެންގެ އަބުރުވެރިކަމާއި އިއްޒަތް ވަފާތެރިކަމާއި އެއްބަސްވެއެވެ.

ކަޅުހުކުރުގެ ތެރެއިން...

އަޅުގަނޑު މިޤައުމުން ޒުވާނުންޖެހުނު އެންމެބޮޑު ސަބަބަކީ ހަމަގައިމު ހާމަކުރުމުންނެވެ. އަޅުގަނޑު ހާމަކުރަން ބޭނުންވަނީ 13 އޮގަސްޓް 2004 ވީ ހުކުރުދުވަހު އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރުނުބަހާކު ފުރުސަތު އެޒުރަން ގެންގޮސް ކަންތައްކުރި ގޮތުގެ ވާހަކައެވެ. އެދުވަހު އަޅުގަނޑުމެން ފުރުސަތު އެޒުރަން ގެންގޮސް ކަންތަބަސްދު ދެއްތުއި ދެފުޅުއާ ބިޔަ އަދުވެރިގެން އަނިޔާކުރިއެވެ. އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުސްވަގެތު ނާޒިއް ނަމާދުކުރާ ބަޔަކަށް ވިއްޔާ، އެދުވަހު އެންމެ ފުރަތަމަ މަޑުކަށް ނަމާދު ކުރެވުނު ގޮތެއް ހަމަޖެހެސިދިނުމަކީ އެދުވެން އަޅުގަނޑުމެނާމަކާ ސިފައިން ބޮޑު، ޖެއާމަތުން ކަން ނަމާދެއް ކުރާކަށްނުވާ މަސްރާފެވެ. އަދި މުޅި ކުރުވުލާނުގެ އެދުމުން ބޮޑު ޖެއާމަތުން ކަން ވެހިއެއް ކުރާކަށް މަސްޙަނި ނަމާދުކުރާކަން ފުރުސަތުއް ނުދިނެވެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ނަމާދު ކުރީ ހިތްނުތެވެ. މިގޮތަށް މަޑުކޮޅު އިސްވާ އަދި ފެހިސަސްނާމާދުވެސް ކުރިއެވެ. ގިރިފުއްޓަން ގެނދިޔައީ އެތާ ދަސްވަރުއެވެ. އަދި އެތަނަން ބޮޑުމަސްފުރު އަޅުގަނޑުމެން އެސްދުފުރުމަށް ބޮޑިއްޓި ތަކުސްޖެހުނެވެ. (ގިރިފުޓި ފުޓާ ގެރައްސްޖެ) އަތުވެސް ތިޖެ ކަނޑަނެޔަ ދެއަޅާއި ދެފުޅުގެ ބިޔަ އަދުވާފުއެވެ. ކަން ދޮހަތާ އަދި ފުއައިގެ ބިޔަ ނުހިޔަ އަސްއްދުވަހުގެ ހަމަދުން ދިޔައީ ޖަހަނާޖައިވާއެވެ. އެހެންނަމަވެސް އަތުގެ ހުންނަނި ބިޔަ އަދުވާފުއެވެ. ނަމާދުވެސް ކުރަނި ބިޔައަދުވާފު ހުއްޓުވިއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ފުހާރާކުރަން ބޮނިމަތި ބިޔަ ނަމާދުއެވެ.

ގިރިފުނިގައިތިބި ސިފައިން ބޮނިނި އަހަރެމެންނައް ކަށަވަރުކަން އަނިޔާއެއް ނުކުރަމުއް ނުކުރާކަން! އެތާތިބި ސިފައިންތެރިއިން ބައެއް ސިފައިން ވަރަން ރަނގަޅު، ވަރަން ހުރުގާ މިހުންވެސް އުޅޭ އެތެރެޖެކަން ގިނަސިފައިން އެތެރެ ވަރަންރަނގަޅު، ނޫޅޭ ޕައިވެގެންކަމެއް، އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން ގާތުގަބޮނި މާލެ ގައިސަ އަނިޔާކުރި ވާހަކަ ނުބަހައްޓާ.. ދިވެހިސިފައިން ކަންއެ ނުކުރާނެއެ.. އަޅުގަނޑުމެންގެތެރޭން މިހަކަ الله އަކަށބަ މިހެން ބޮނުމެން ސިފައިންގެ މިހަކަ ބޮނި ދެން الله އަކަށބަ ހިއާ އަހަރެ ފުވާކޮށްދެއްވާ ތިމަންނަގެ އަތެގެ މިއްބެއްވި އަހަރެހަން ކަންފު ނުރައްކި ފުރަރަސްވެރާއިރުން.. މިއީ މިހިމުނގެ ހާލަތު ދިނުން ބޮރުތަކުއްރާރުވެސް ނުހަނު.. އެހެންޔާރި މިހިމުނގެ ކަލާނގެ އަތް ހާހިރުގެ އާއިލާއެވެ.

e-mail: fas_sangu@hotmail.com